

**ДО
Г-ЖА ПЕТЯ АВРАМОВА
МИНИСТЪР НА
РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ
И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО**

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО АВРАМОВА,

Повод за писмото до Вас са проблеми във ВиК сектора, които бяха дискутирани на среща в гр.Шумен на 10.01.2018 г., на която присъстваха и представители на Министерство на регионалното развитие и благоустройството.

На дискусия бяха подложени въпроси, касаещи цената на водата, качеството на ВиК услугите, както и качеството на водата в региона на Шумен.

Гражданите на Шумен протестират срещу определената с решение на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) цена на вода, считано от 01.01.2019 г., която е най-скъпата сред всички останали, тъй като качеството на водата не отговаря на изискванията за питейно-битови нужди, както и поради различния начин на доставка на водата в различни населени места, обхванати от Асоциация по ВиК - Шумен.

Като омбудсман, призван да защитава правата на потребителите, в т.ч. и на ВиК услуги, считам, че голяма част от проблемите във ВиК сектора произтичат от нормативната уредба, поради което е необходимо да се направи анализ и да се предложат промени в Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните системи(ЗРВКУ), които да гарантират защитата на правата и икономическите интереси на потребителите на ВиК услуги.

В тази връзка и с оглед правомощията на омбудсмана се обръщам към Вас с предложения за законодателни промени, а именно:

1/ Отмяна на принципа на единна цена на обособена територия

Според чл. 14, ал. 2 от ЗРВКУ, В и К операторите прилагат принципа на единна цена на В и К услуга на обособената територия като принципът се спазва задължително за цените на В и К услугите "доставяне на вода на потребителите и/или на други В и К оператори" и "отвеждане на отпадъчните води". Цената за В и К услугата "отвеждане на отпадъчни води и пречистване" може да се определя диференцирано за групи потребители в зависимост от степента на замърсеност по реда на този закон и актовете по неговото прилагане.

На първо място, като въвежда с разпоредбата на чл.14, ал. 2 от ЗРВКУ принципа на единна цена на В и К услуга на обособена територия,

законодателят на практика игнорира друг принцип, залегнал в чл.13, ал. 1, т. 4 от същия закон - при изпълнение на правомощията си за регулиране на цените на В и К услугите комисията се ръководи и от съответствието между цените за населените места и действителните разходи за предоставяне на В и К услугите.

Двете разпоредби са противоречиви и взаимоизключващи се.

Освен това, въведеният в чл. 14, ал. 2 принцип на единна цена на обособена територия не отчита реално разходите на В и К операторите в отделните райони, обхванати от обособената територия, които са различни при гравитачната, помпената и смесената водна система.

Инвестициите на В и К операторите в отделните райони също са различни и с въвеждането на единна цена на практика населените места с гравитачно доставяне на вода и без вложени инвестиции, заплащат същата цена като населените места с помпажна доставка на вода и с направени инвестиции.

С оглед на това, образуваната цена за услугата е икономически необоснована, тъй като за населените места в обособената територия не се взимат предвид съответните разходи за предоставянето ѝ.

По този начин се нарушава правото на потребителите на справедливо заплащане на ползвана услуга. Справедливо е цените на В и К услугите да бъдат определени отделно за гравитачна, помпена и смесена водна система, както е било преди изменението в закона през 2015 г.

2/ Регламентиране на ясни критерии за определяне на социалната поносимост на цената на ВиК услугите

Към момента няма такива, поради което от КЕВР избират по неясни критерии от кое изследване на Националния статистически институт(НСИ) да се ръководят. В същото време позицията на НСИ се различава от тази на регулатора: КЕВР приема за меродавно изследването „Статистика на доходите и условията на живот EU-SILC“, докато позицията на НСИ, изразявана многократно е, че КЕВР следва да ползва данни от изследването „Наблюдение на домакинските бюджети“, тъй като оценките по области са с голяма грешка.

На сайта си, от НСИ е подчертано, че наблюдението на домакинските бюджети е основен източник на информация за доходите, разходите и потреблението на домакинствата в страната. Евростат периодично използва данните от това изследване за сравнение между държавите - членки на Европейския съюз.

3/ Процедура за преразглеждане на бизнес плановете на ВиК операторите

Съгласно чл. 19 от ЗРВКУ, процедура за преразглеждане на цените се открива от комисията служебно или по искане на В и К оператори, когато възникне непредвидено или непредотвратимо събитие от извънреден характер, което съществено променя приходите и икономически обосноващите разходи на В и К операторите.

Това в голяма степен ограничава възможността за преразглеждане на бизнес плановете на ВиК операторите. Затова е необходимо да се предвидят и

други възможности за това, когато бъдат установени обстоятелства, които оказват влияние върху техническата и икономическата им част.

По повод извънредна проверка от КЕВР на ВиК Шумен например, поисках от регулатора преразглеждане на бизнес плана на дружеството, тъй като при проверката е установен недостатъчен контрол от страна на ВиК оператора по отношение на доставените и фактурираните водни количества на един стопански потребител, довел до търговски загуби на дружеството. В становището си за отказ КЕВР се позова на чл.19 от ЗРВКУ.

4/ Въвеждане на лицензионен режим на ВиК операторите

По отношение на определението за ВиК оператор съществува разминаване между разпоредби в Закона за водите(ЗВ) и ЗРВКУ.

Съгласно чл.198о, ал.5 от ЗВ: „ВиК операторът е търговец, държавно или общинско предприятие - юридическо лице, което има сключен договор с председателя на адоциацията по ВиК или с кмета на общината съгласно решение на общинския съвет за управление, поддържане и експлоатация на ВиК системите и предоставяне на ВиК услуги в границите на една или повече обособени територии, когато предоставянето на ВиК услуги е основната му дейност.

Съгласно чл. 2, ал.1 от ЗРВКУ: „ В и К оператори са всички предприятия с предмет на дейност извършване на В и К услуги.“

На практика се узаконява работата на ВиК оператори, които отговарят на различни критерии. По този начин се създават предпоставки за нарушаване правата на потребителите.

Необходимо е да се уеднаквят и повишат изискванията към ВиК операторите/технически и финансови/, което е и гаранция за изпълнение на инвестиционните програми.

Обръщам се към Вас също така и по отношение на възможността ВиК операторите да прилагат по-ниски от утвърдените от КЕВР цени.

Държавата, в лицето на МРРБ, притежава 51 % от дяловете във ВиК Шумен и решението за това зависи от Вашата позиция по въпроса.

ВиК Шумен е с най-високата цена на водата в страната - 2.830/без ДДС/ . В същото време жителите в региона се оплакват, че качеството на водата от години не отговаря на изискванията за питейно-битови нужди.

Причината за това е, че яз.“Тича“, който е основен източник на вода, е построен през седемдесетте години от Министерството на земеделието, с цел да се осигури вода за напояване на земеделски земи, като в баланса му е предвидено да се подава и определен обем вода за водоснабдяване в района на гр. Шумен. Язовирът няма и санитарно-охранителна зона.

Съгласно чл.1, ал.2 от ЗРВКУ, водоснабдителните и канализационните услуги са услугите по пречистване и доставка на вода за питейно-битови нужди.

В тази връзка, считам за необходимо до подчертая, че когато доставяната вода е негодна за питейно-битови цели е налице неизпълнение на задължение

на ВиК оператора, поради което и не би следвало да се дължи цената за вода, определена от КЕВР.

Ето защо се обръщам към Вас с апел, на предстоящото Общо събрание на ВиК оператора да вземете справедливо решение и намалите цената на водата за „ВиК- Шумен“ООД. С това искане се обърнах и към Общините, които имат дялове в капитала на дружеството.

По този начин цената на водата ще бъде обвързана с качеството на предоставяната услуга и към момента едно такова решение смятам за належащо и справедливо.

Очаквам да ме информирате за становището си по изложените проблеми.

С уважение,

МАЯ МАНОЛОВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ